

Fakulta	Filozofická fakulta
Habilitační obor	Český jazyk
Uchazeč	PhDr. Martin Schacherl, Ph.D.
Pracoviště	Jihočeská univerzita Pedagogická fakulta – Katedra slovanských jazyků a literatur, Oddělení českého jazyka a literatury
Datum přednášky	4. března 2020
Téma přednášky	Vybrané rysy stylu prózy Julia Zeyera – tradice versus současný lingvoliterární výzkum
Přítomno posluchačů	(viz prezenční listinu – příloha hodnocení)
Pověření hodnotitelé	prof. RNDr. Václav Blažek, CSc. prof. PhDr. Petr Karlík, CSc. doc. Mgr. Bc. Vít Boček, Ph.D.
(čl. habil. / hodnotící komise)	prof. RNDr. Václav Blažek, CSc. prof. PhDr. Petr Karlík, CSc. doc. Mgr. Bc. Vít Boček, Ph.D.

Hodnocení habilitační přednášky pro odbornou veřejnost PhDr. Martina Schacherla, Ph.D.

Přednáška s názvem *Vybrané rysy stylu prózy Julia Zeyera – tradice versus současný lingvoliterární výzkum* byla pro odbornou veřejnost vybrána vhodně, kandidát mohl prokázat následující akademické znalosti a dovednosti: 1) výběr zajímavého tématu, 2) prezentace nových vědeckých poznatků, 3) schopnost vědeckého myšlení a postupu práce, 4) schopnost zvládnutí prezentačních technik, 5) srozumitelný přednes před cizím publikem.

Cílem přednášky bylo upozornit na vybrané aspekty stylu prozaických prací Julia Zeyera, obecněji tak pojmenovat platné zákonitosti autorského stylu jeho narativů odhalením potenciálních proměn autorova postoje k prozaicky zpracovávané látce. Konkrétním cílem přednášky byla prezentace nových možností klasifikace rozsáhlého básníkovy prozaického díla, jak to umožňuje současný lingvoliterární výzkum. Tematicky byla přednáška zaměřena na výsledky lingvistických, stylistických, literárně teoretických (naratologie) a literárně

historických aspektů výstavby konkrétních uměleckých textů, tj. autor vhodně propojil souběžné využívání lingvistiky a literární vědy.

Přednáška byla zahájena představením „tradiční“ recepce, potencialit a motivace pro organizaci rozsáhlého básnicko-prozaického díla. Metodologické východisko pro organizaci jeho narativu vytvořila autorovi identifikace shod a paralel ve formálních aspektech výstavby prozaického textu, konkrétně volby I) gramatické formy vyprávění, II) vertikálního a III) horizontálního členění textu, v jejich vztahu a specifickém účinku na vyprávěné. Do těchto tří základních částí byla přednáška strukturována.

Analytická část se věnovala nejprve rozlišení gramatické formy vyprávění a postižení specifických účinků této volby v konkrétním textu. Z nově vytvořené organizace básnickovy prózy autor vyvozoval, že volba vyprávěcí osoby má u Julia Zeyera svůj zcela specifický význam. Ten spočívá v napětí použité gramatické formy a vytvářeného fikčního světa, respektive perspektivy, ze které je vyprávěno. V této souvislosti je třeba vyzdvihnout kandidátovu schopnost pracovat s komplexním korpusem Zeyerovy prózy, zahrnujícím více než 50 děl, čítající téměř 5000 stran textu, jeho orientaci v současném (mezinárodním) naratologickém výzkumu a snahu posunovat poznání Zeyerovy prózy blíže k materiálu.

Druhá a třetí část přednášky byla zaměřena na vybrané otázky tematické a textové výstavby prozaických prací Julia Zeyera. Formální kritérium tematické výstavby Zeyerovy prózy umožnilo autorovi provést výběrovou typologii jeho narace a postihnout rámcově vývoj jejího vztahu k prozaicky zpracovávané látce (1/Příběh s ustálenou kompoziční organizací, 2/Obnovené a dramatizované obrazy, 3/Legendy a kroniky Julia Zeyera). Identifikací ustálených postupů v rámci tematické výstavby autor ukázal na důmyslné a funkční propojení s ideovým plánem díla na jedné straně, na straně druhé, jak reflektují i ve své formálnosti a komplikovanosti individuální limity a kompetence autora při kompoziční organizaci konkrétního vyprávění. Je pozitivní, že se autor snažil k problematice Zeyerových textů přistupovat co nejexaktněji, na lingvistické bázi, což je přístup, který moderní stylistika umožňuje, aniž by ponechávala stranou literárněvědné aspekty zkoumané problematiky. Své závěry přesvědčivě vyvozoval z konkrétních básnickových prací, zasazoval (mnohdy i polemicky) do tradičních interpretací a výkladů Zeyerova díla, opíral o aktuální stav naratologických výzkumů. Cenné byly rovněž dílčí komparace nových poznatků autora s tradiční reflexí Zeyerova díla (tradice versus současnost).

V syntéze přednášky kandidát zobecnil, že formální prostředky, jako jsou volba gramatické formy vyprávění či horizontální a vertikální členění textu, mají v prozaické tvorbě Julia Zeyera konkrétní významový vztah ke konstruovaným fikčním světům. Formální i významová výstavba prozaického textu vytváří tudíž v Zeyerově próze příznačnou jednotu.

Diskuse se zaměřila na různé aspekty Zeyerova prozaického díla (čtenost, srozumitelnost, atraktivita). Habilitand všechny dotazy přesvědčivě zodpověděl.

Závěr:

Přednáška Martina Schacherla *Vybrané rysy stylu Julia Zeyera – tradice versus současný lingvoliterární výzkum*, přednesená v rámci habilitačního řízení, **prokázala**

dostatečnou vědeckou kvalifikaci a pedagogickou způsobilost uchazeče, standardně požadovanou v rámci habilitačních řízení v oboru **český jazyk**.

Vzhledem k tomu, že jsou hodnocení všech hodnotitelů kladná, splnil Dr. Martin Schacherl nároky kladené na tento typ habilitační přednášky.

V Brně 4. 3. 2020

prof. RNDr. Václav Blažek, CSc.
předseda habilitační komise

prof. PhDr. Petr Karlík, CSc.

doc. Mgr. Bc. Vít Boček, Ph.D.